NORAKSTS

Lieta Nr. C 30614510

CA- 0217-13/3

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 2.oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

šādā sastāvā : tiesas sēdēs priekšsēdētāja tiesnese D.Vilsone

tiesneses G.Freimane un Dz.Balta

ar sekretāri J.Levensoni

atklātā apelācijas instances tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „BIGBANK" (pirms tiesību pārņemšanas – AS „Baltijas Izaugsmes Grupa") prasībā pret /pers. F/ par parāda piedziņu, sakarā ar AS „BIGBANK" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2011.gada 3.maija spriedumu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

[1] Prasītāja AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" cēlusi prasību pret atbildētāju /pers. F/ par parāda piedziņu. Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765., 1943. un 1945.pantu, lūdz piedzīt no atbildētājas parādu LVL 4'023,48, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 2'105,58, nesamaksātajiem procentiem LVL 447,31 un līgumsoda LVL 1'470,59, kā arī noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2006.gada 28.martā noslēgto aizdevuma līgumu prasītāja izsniegusi atbildētājai

aizdevumu LVL 2’500, ar procentu likmi 25,07% gadā no aizdevuma summas, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā.

Atbildētāja aizdevuma līgumā noteiktajā kārtībā maksājumus nav veikusi.

Aizdevuma līgums paredz aizdevēja tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, ja maksājumu kavējums ir vismaz 30 dienas un aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu.

Tā kā atbildētāja saistības nepildīja un maksājumu termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītāja izmantoja savas tiesības pieprasīt no atbildētājas parāda samaksu un 2010.gada 10.jūnijā atbildētājai nosūtīja rakstveida brīdinājumu, kurā lūdza izpildīt saistību septiņu dienu laikā,

Saskaņā ar aizdevuma līgumu atbildētājai noteikts pienākums kopējā parāda samaksas kavējuma gadījumā maksāt līgumsodu 3% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas daļas par katru samaksas kavējuma dienu līdz visas parāda summas pilnīgai samaksai, ko prasītāja ir samazinājusi līdz 1% dienā, kas ir LVL 1’537,37. Prasītāja šo līgumsodu samazinājusi līdz LVL 1’042,80.

Parāds ir LVL 4’023,48, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 2’105,58, no nesamaksātajiem procentiem LVL 447,31, no līgumsoda LVL 1’470,59.

[2] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos prasību nav atzinusi.

Norāda, ka prasītāja atbildētājai izsniedza aizdevumu LVL 2’500 ar procentu likmi 25,07 % gadā no aizdevuma summas, kas tika pārskaitīts uz /pers. G/ norēķinu kontu. Pie aizdevuma līguma noslēgšanas tika sastādīts arī maksājuma grafiks.

Līdz 2007.gada 27.septembrim visus maksājumus atbildētāja veica atbilstoši aizdevuma līguma maksājuma grafikam. Ņemot vērā nesamērīgi augsto procentu likmi, kas jāmaksā par aizdevumu 2007.gada 1.oktobrī atbildētāja veica parāda dzēšanu LVL 1’110,33.

Lai noskaidrotu atlikušo parāda summu, sazinājās ar prasītājas klientu apkalpošanas speciālistu, kurš telefonsarunā pateica, cik un kādā apmērā vēl maksājumi nepieciešami, līdz pilnīgai parāda dzēšanai. Paļaujoties uz prasītājas klientu apkalpošanas speciālista godprātību, turpināja veikt maksājumus līdz parāda pilnīgai atmaksai, un pēdējais maksājums tika veikts 2009.gada 10.janvārī.

2010.gada 2.februārī, kas ir vairāk kā pēc gada, kopš pēdējā veiktā maksājuma prasītāja nosūtīja atbildētājai brīdinājumu un 2010.gada 6.aprīlī - brīdinājumu par saistību izpildes nokavējumu. Atbildot uz minētajiem brīdinājumiem, atbildētāja norādīja, ka neatzīst parādu.

Savukārt prasītāja uz atbildētājas iebildumiem norādījusi, ka, tā kā 2007.gada 1.oktobrī veiktais maksājums LVL 1’110,33 neesot bijis pietiekams, lai pilnībā segtu visas no līguma izrotošās saistības, minētais maksājums, kā arī turpmākie maksājumi esot identificēti kā līguma maksājuma grafikā paredzēto maksājumu priekšapmaksa. Līdz ar ko prasītājai neesot bijis pamata celt jebkādus iebildumus vai pretenzijas par līgumā paredzēto saistību neizpildi līdz iestājās termiņš maksājuma grafikā paredzētajam 44.maksājumam, par kuru vairs nebija veikta priekšapmaksa.

Atbildētāja norāda, ka aizdevuma līgumā nekas nav paredzēts par maksājuma grafikā paredzēto maksājumu priekšapmaksu. Līdz ar ko analogi Civillikuma 1844.pantam, kreditoram, ja netika norādīts par kura prasījuma daļu ir samaksāta summa, pēc labas ticības principa bija jārīkojas kā būtu rīkojies pats parādnieks, un LVL 1’110,33, kā arī turpmāk veiktie maksājumi bija jāieskaita parādā, kas visvairāk apgrūtina, un jāveic attiecīgs maksājuma grafika pārrēķins, ko kreditors nav ievērojis.

Tātad, tā kā atbildētājai nebija izveidojušies ne procentu, ne līgumsoda maksājumu parādi, iemaksātā summa LVL 1’110,3 bija jāieskaita pamatparāda dzēšanai, jo tieši no neapmaksātās aizdevuma summas atbilstoši līguma nosacījumiem tiek aprēķināti procenti.

Līdz ar ko parāda, līgumsoda un procentu aprēķins ir nepamatots un neatbilstošs Civillikuma nosacījumiem.

Aizdevuma līgums Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta pirmās daļas izpratnē uzskatāms par patērētāja kreditēšanas līgumu, līdz ar ko līguma noteikumiem jāatbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem.

Ņemot vērā aizdevuma līgumā noteiktos līgumsodus un nesamērīgi augstos procentus, atbildētāja kā patērētājs tiek nostādīta ļoti nevienlīdzīgā pozīcijā attiecībā pret aizdevēju. Kaut arī prasības pieteikumā prasītāja ir nedaudz samazinājusi līgumsoda apmēru, atbildētāja uzskata, ka tie ir nesamērīgi ar parāda pamatsummu, kā arī prettiesiski aprēķināti.

Lūdz prasību atzīt par pilnībā nepamatotu un to noraidīt.

[3] Ar 2011.gada 11.marta Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas lēmumu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 77.pantu, prasītāja AS ”Baltijas Izaugsmes grupa” tika aizstāta ar tās tiesību pārņēmēju AS „BIGBANK”.

[4] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2011.gada 3.maija spriedumu prasība noraidīta.

Spriedums motivēts sekojoši:

[4.1] Tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda, ka pušu starpā 2006.gada 28.martā ir noslēgts aizdevuma līgums, saskaņā ar kuru prasītāja aizdeva un atbildētāja saņēma LVL 2'500 ar procentu likmi 25,07 % gadā.

Tāpat nav strīda, ka atbildētāja ir veikusi maksājumus laika posmā no 2006.gada 23.aprīļa līdz 2009.gada janvārim, tādā apmērā, kā norādījusi prasītāja izziņā par veiktajiem maksājumiem.

Tiesa atzinusi, ka lietā ir strīds, vai, veicot regulārus maksājumus, tajā skaitā arī iemaksājot prasītājas kontā vienreizēju maksājumu LVL 1'110,33, atbildētāja ir izpildījusi ar līgumu uzņemtās saistības.

[4.2] Tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda par faktu, ka pušu starpā noslēgtais līgums uzskatāms par pakalpojuma sniegšanas līgumu, kurā atbildētāja uzskatāma par patērētāju.

Piemērojot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 8.punktu, jāņem vērā patērētāju kreditēšanas līguma būtība un raksturs, jo minētais līgums ir reāllīgums, kas tiek noslēgts, vienai pusei dodot kapitālu un otrai pusei piekrītot atmaksāt to ar procentiem par kapitāla lietošanu noteiktā termiņā. Pakalpojuma sniedzējs savu saistību pilnībā izpilda, izmaksājot aizdevuma summu, taču vienīgā iespēja, kā realizējama patērētāja tiesība vienpusēji atkāpties no līguma, ir izpildīt savas saistības pirms patērētāja kreditēšanas līgumā noteiktā termiņā, līdz ar to iegūstot tiesības uz kopējo kredīta izmaksu taisnīgu samazinājumu. Šāda tiesība ir noteikta Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta trešajā daļā, kurā patērētājam paredzētas tiesības izpildīt savas saistības pirms patērētāja kreditēšanas līgumā noteiktā termiņa un tādā gadījumā viņam ir tiesības uz kopējo kredīta izmaksu taisnīgu samazināšanu.

Konkrētajā gadījumā šis nosacījums ir ietverts aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.4.punktā, saskaņā ar kuru atbildētājai ir tiesības izpildīt visas no līguma izrietošās saistības pret aizdevēju pirms līgumā noteiktā termiņa un šajā gadījumā aizņēmējai ir tiesības uz kopējo kredīta izmaksu taisnīgu samazināšanu.

[4.3] Tiesa atzinusi, ka pretēji aizdevuma līguma 2.4.punktā noteiktajam, ka, saistību pirmstermiņa izpildes gadījumā aizdevējam ir tiesības kredīta izmaksu taisnīgi samazināt, prasītāja vairāk kā pēc gada – 2010.gada 10.jūnijā, atbildētājai nosūtījusi brīdinājumu par neatmaksāto pamatparādu, procentiem un līgumsodu.

Turklāt prasītāja tiesas sēdē paskaidroja, ka, pamatojoties uz izveidojušos praksi prasītājas uzņēmumā, atbildētājas 2007.gada 1.oktobra maksājumu LVL 1'110,33 prasītāja ir uzskatījusi kā avansa maksājumu un attiecīgi sadalījis šo summu kā turpmāko mēnešu maksājumus, līdz ar to uzskatot, ka atbildētāja ir samaksājusi avansā līdz 2009.gada 27.novembrim un tikai pēc tam tika nosūtīts brīdinājums par neatmaksāto pamatparādu, procentiem un līgumsodu.

Tiesa atzinusi, ka šādu prasītājas rīcību nevar atzīt par atbilstošu Civillikuma 1.pantam, jo aizdevuma līgumā, kuru puses ir noslēgušas, nav ietverti nosacījumi, kas dotu prasītājai tiesības atbildētājas izdarīto aizdevuma atmaksas daļu LVL 1'110,33 novirzīt turpmāko maksājumu - aizdevuma pamatsummas un procentu dzēšanai, uzskatot, ka atbildētājas saistības ir izpildītas tikai līdz 2009.gada 27.novembrim, saskaņā ar sastādīto maksājuma grafiku.

Tiesa atzinusi, ka atbildētāja līgumu ir izpildījusi tādā apmērā, kādā tas nepieciešams labticīgam izpildītājam un norēķinājusies par tiem pakalpojumiem, kurus tik tiešām saņēmusi un par kuriem zinājusi.

Saskaņā ar lietā esošo veikto maksājumu uzskaitījumu, atbildētāja kopsummā prasītājai ir veikusi maksājumus LVL 3'541,42, tādējādi prasītāja ir saņēmusi atbildētājai izsniegto pamatsummas aizdevumu, kā arī procentus par kapitāla lietošanu.

[4.4] Atbildētāja apgalvo un ir pierādījusi, ka parādu ir atmaksājusi.

Tiesa konstatējusi, ka saskaņā ar aizdevuma līgumu, atbildētājai bija pienākums maksāt 25,07% gadā par kapitāla lietošanu no aizdevuma pamatsummas. Savukārt, aizdevuma līgumam pievienotajā maksājuma grafikā redzams, ka tas sastādīts neatbilstoši aizdevuma līguma nosacījumiem, jo pretēji pielīgtajiem 25,07% gadā prasītāja ir aprēķinājusi nesamērīgu procentu maksājumu ik mēnesi.

[4.4.1] Tiesa secinājusi, ka 25,07% gadā no pamatsummas LVL 2'500 ir LVL 626,75, tādējādi mēneša procentu likmes maksājums sastāda LVL 52,23.

Tiesa konstatējusi, ka prasītāja maksājuma grafikā pirmā mēneša maksājumam ir aprēķinājusi tikai procentus un tas ir LVL 72,24, neietverot pamatsummas atmaksu. Tiesa secinājusi, ka saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem, prasītājai nav paredzēta tiesība aprēķināt % maksājumu, kas pārsniedz līgumā noteikto % likmi.

[4.4.2] Bez tam, maksājuma grafiks paredz ikmēneša maksājumu LVL 78,13, no kā izriet, ka atbildētājai veicot jau pirmo apmaksu šādā apmērā ir tiesības kredīta LVL 2'500 izmaksu taisnīgi samazināt par LVL 25,90 (LVL 78,13-52,23) un novirzīt maksājumu arī pamatsummas samazināšanai, ko prasītāja nav izdarījusi.

[4.4.3] Turklāt, iepazīstoties ar sastādīto maksājumu grafiku, tiesa konstatējusi, ka tajā paredzēts procentu maksājumu samazinājums proporcionāli samazinātajam pamatkapitālam. Tādējādi tiesa atzinusi, ka, veicot ik mēneša maksājumus LVL 78,13, atbildētāja ir samazinājusi arī pamatsummas apmēru ik mēnesi, un proti, pēc pirmā maksājuma veikšanas pamatsummas atlikums sastāda LVL

2’474,10, par kura lietošanu nākamajā mēnesī ir aprēķināmi procenti LVL 51,69 (2474,10x25.07%/12), nevis maksājuma grafikā norādītie LVL 73,24, tādējādi samazinot arī pamatsummas atlikumu par LVL 26,44 (78,13-51,69).

Saskaņā ar šādu aprēķinu, tajā skaitā arī 2007.gada 1.oktobrī veicot maksājumu LVL 1’110,33 apmērā un būtiski samazinot pamatkapitāla apmēru, no kura rēķināmi tālākie kapitāla lietošanas procenti, tiesa konstatējusi, ka atbildētāja, veicot maksājumu 2008.gada septembrī, ir pilnībā norēķinājusies ar prasītāju.

Pie šādiem apstākļiem atbildētājai bija pamats uzskatīt, ka visas saistības, kas izriet no aizdevuma līguma, viņa ir pilnā apmērā izpildījusi 2009.gada janvārī, atmaksājot visu saņemto summu atpakaļ prasītājai.

[4.5] Ar aizdevuma summas pilnīgu atmaksu atbildētājas saistība pret prasītāju ir izbeigusies, atbilstoši Civillikuma 1811.pantam.

Līdz ar ko tiesa atzinusi, ka nav iestājies saistību izpildes nokavējums Civillikuma 1652.panta izpratnē, tāpēc nepamatots ir prasītājas prasījums daļā par līgumsoda piedziņu.

[4.6] Tā kā pamatparāds tika atdots pilnā apmērā, izpildot saistību, un galvenās saistības izbeigšanās pārtrauc procentu uzkrāšanos, tiesa atzinusi, ka prasītāja nepamatoti ir sadalījusi saņemto aizdevuma summas daļu LVL 1’110,33 parāda atmaksai atbilstoši maksājumu grafikam, katru mēnesi atskaitot daļu no pamatparāda un ieturot procentu maksājumus.

No minētā secināms, ka prasītāja nav ievērojusi labticības principu attiecībā uz pušu tiesību izmantošanu.

Tiesa atzinusi, ka prasītāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas nosacījumiem, nav iesniegusi tiesai pamatotus pierādījumus attiecībā uz prasību.

Tiesa atzinusi, ka pie šādiem apstākļiem prasība ir noraidāma.

[5] Apelācijas sūdzību iesniegusi prasītāja, pārsūdz spriedumu pilnā apmērā.

Lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai nesamaksāto aizdevuma pamatsummu LVL 2’105,58, nesamaksātos līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 28.oktobra līdz 2010.gada 10.jūnijam LVL 447,31 un līgumsodu LVL 735,30, kā arī tiesāšanās izdevumus.

Apelācijas sūdzībā ietverti šādi iebildumi par pirmās instances tiesas spriedumu:

[5.1] Tiesiskās attiecības starp atbildētāju un prasītāju radušās 2006.gada 28.martā. Atbildētāja aizdevuma atmaksai 2007.gada 1.oktobrī ir veikusi maksājumu LVL 1’110,33.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja atsaukusies uz Civillikuma 3.pantu, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (redakcijā uz 2007.gada 11.augustu) 8.panta trešo daļu, spēku zaudējušo 1999.gada 13.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.257 ,,Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu” 18.punktu.

No minēto normatīvo aktu kopsakarības izriet, ka patērētājs varēja izpildīt saistības pirms līgumā paredzētā termiņa un šādā gadījumā viņam vajadzēja nomaksāt neatmaksāto aizdevuma pamatsummu un procentus par tekošo mēnesi.

[5.2] Atbildētājas veiktais maksājums LVL 1’110,33 uz 2007.gada 1.oktobri nebija pietiekams pat puses no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas atmaksai, tāpēc nevar uzskatīt, ka viņa izmantoja tiesības izpildīt savas saistības pirms patērētāja līgumā noteiktā termiņa.

Ne uz tiesisko attiecību rašanās brīdi, ne uz 2007.gada 1.oktobri normatīvie akti neregulēja daļēju pirmstermiņa kredītu atmaksu.

Prasītāja, 2007.gada 1.oktobrī saņemot no atbildētājas maksājumu LVL 1’110,33, nevarēja prezumēt, ka atbildētāja ir vēlējusies veikt daļēji izpildīt savas saistības pirms patērētāja kreditēšanas līgumā noteiktā termiņa, jo uz to brīdi normatīvie akti neparedzēja daļēju kredīta pirmstermiņa atmaksu.

Lai izbēgtu no jebkurām šaubām par to, ko ar savu maksājumu ir vēlējies panākt patērētājs, 2010.gada 28.decembra Ministru kabineta noteikumos Nr.1219 „Noteikumi par patērētāja kreditēšanu” ietvēra prasību patērētājam rakstveidā informēt kredīta devēju par savu vēlmi izmantot tiesības pildīt kredīta saistības pirms patērētāja kreditēšanas līgumā noteiktā termiņa.

Līdz ar to 2007.gada 1.oktobrī saņemot maksājumu LVL 1’110,33 un sadalot to atbilstoši maksājumu grafikam, katru mēnesi atskaitot daļu no pamatparāda un ieturot procentu maksājumus, prasītāja ir rīkojusies atbilstoši Civillikuma 1.pantam un spēkā esošajiem tiesību aktiem.

[5.3] Apelācijas sūdzības iesniedzējai nav saprotams spriedumā ietvertais secinājums, ka aizdevuma līgumam pievienotais

maksājumu grafiks ir sastādīts neatbilstoši aizdevuma līguma nosacījumiem, jo pretēji pielīgtajiem 25,07% gadā prasītāja ir aprēķinājusi nesamērīgu procentu maksājumu ik mēnesi.

Atsaucoties uz Civillikuma 1753.pantu, prasītāja norāda, ka aizdevuma līgumā ir norādīta procentu likme gadā un gada procentu likme saskaņā ar Ministru kabineta 1999.gada 13.jūlija noteikumiem Nr.257 „Noteikumiem par patērētāja kreditēšanas līgumu".

Procentu likme gadā ir gada maksa par aizdevumu, kas izteikta procentuāli un tiek aprēķināta no vēl neatmaksātās aizdevuma summas. Kredīta atmaksa tiek veikta katru mēnesi saskaņā ar iepriekš sastādītu maksājuma grafiku. Ikmēneša kredīta maksājumi sastāv no pamatsummas un procentu maksājumiem, kuri uzkrājušies mēneša laikā. Aizdevuma maksājumu grafikā tiek noteikts konkrēts datums katrā mēnesī, līdz kuram jāveic maksājums.

[6] Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzējas – prasītājas pārstāve nav ieradusies. Lietā saņemts iesniegums ar lūgumu atlikt lietas izskatīšanu un nozīmēt jaunu tiesas sēdes datumu sakarā ar prasītājas pārstāves aizņemtību citā civilprocesā.

Tiesas sēdē atbildētāja nav ieradusies, par neierašanās iemesliem tiesai nav paziņots. Tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu atzina par iespējamu izskatīt lietu bez lietas dalībnieku klātbūtnes

MOTĪVU DAĻA

[7] Tiesas kolēģija, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi pierādījumus un novērtējusi to kopumā, atzīst, ka prasība ir nepamatota un noraidāma.

[8] Civilprocesa likuma 426.panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Prasītāja ir pārsūdzējusi spriedumu pilnībā.

Apelācijas instancē pastāv strīds vai atbildētāja, veicot regulārus maksājumus, tajā skaitā iemaksājot prasītājas kontā vienreizēju maksājumu LVL 1'110,33, ir izpildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, un vai prasītājai bija likumīgs vai līgumisks pamats uzskatīt pēdējo minēto maksājumu par avansu un sadalīt saņemto maksājumu parāda turpmākai atmaksai atbilstoši maksājumu grafikam, tas ir, katru mēnesi atskaitot daļu no pamatparāda un ieturot procentu maksājumus.

[9] Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar ko, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorāda.

[10] Tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājas iebildumi apelācijas sūdzībā nav pamatoti un tie nav pamats taisīt spriedumu, kas būtu pretējs pirmās instances tiesas spriedumam.

[11] Starp pusēm nav strīda par faktu, ka bija noslēgts patērētāja kreditēšanas līgums.

Prasītāja iesniegusi atbildētājas veikto maksājumu aprēķinu, no kura redzams, ka atbildētāja atgriezusi prasītājai LVL 3'541,42 *(l.lpp.7.)*. Tas ir - 27 reizes veikti maksājumi LVL 78,13, kas kopā ir LVL 2'109,51, vienreiz veikts maksājums LVL 155, vienreiz maksājums LVL 8, vienreiz veikts maksājums LVL 87, vienreiz maksājums LVL 71,58 un vienreiz 2007.gada 1.oktobrī arī LVL 1'110,33 (*l.lpp.7.*).

Tiesas kolēģija konstatē, ka pirmstermiņa kredītu atmaksu puses pielīgušas 2006.gada 28.marta aizdevuma līguma 2.4.punktā, kas noteic, ka aizņēmējam ir tiesības izpildīt no līguma izrietošās saistības pret aizdevēju pirms termiņa *(l.lpp.8.)*.

[11.1] Prasītāja izsniegusi atbildētājai aizdevumu LVL 2'500 ar procentu likmi 25,07% gadā. Līdz ar ko procentu likmes maksājums gadā ir LVL 626,75 jeb LVL 52,23 mēnesī (*l.lpp.8.*).

No aizdevuma līguma maksājumu grafika redzams, ka 2006.gada 27.aprīlī prasītājai bija jāveic pirmais maksājums parāda atmaksai, kurā prasītāja iekļāvusi tikai procentu maksājumu LVL 72,24, pamatsummas atmaksa tajā nav ietverta *(l.lpp.79.)*. Tātad procentu maksājums pārsniedz mēneša procentu maksājumu par LVL 20,01 (72,24 - 52,23).

Tiesas kolēģija analogi pirmās instances tiesas norādītajam konstatē, ka aizdevuma līguma noteikumi, prasītājai neparedz tiesība aprēķināt procentu maksājumu, kas pārsniedz līgumā noteikto procentu likmi.

Secīgi tālāk no maksājumu grafika izriet, ka 2006.gada 29.maijā atbildētājai bija jāveic nākamais maksājums – procenti LVL 73,24 un pamatsumma LVL 4,89.

Tiesas kolēģija konstatē, ka procentu maksājums LVL 73,24 pārsniedz mēneša procentu maksājumu par LVL 21,01 (73,24 - 52,23), kā arī par LVL 1 pārsniedz pirmā maksājuma procentu apmēru *(l.lpp.79.).*

Tiesas kolēģija analogi pirmās instances tiesas norādītajam konstatē, ka atbildētājai, veicot maksājumus summā LVL 78,13 laika posmā no 2006.gada 23.aprīļa līdz 2007.gada 26.augustam, pēc kā maksājot LVL 155, tad 2007.gada 1.oktobrī LVL 1'110,33, pēc kā vēl veikti trīspadsmit maksājumi – desmit reizes LVL 78,13, vienreiz 71,58, vienreiz LVL 8 un vienreiz LVL 87, ir tiesības kredīta izmaksu taisnīgi samazināt atbilstoši veiktajai pārmaksai, novirzot tos pamatsummas samazināšanai. Veicot ik mēneša maksājumus, atbildētāja ir samazinājusi arī pamatsummas apmēru ik mēnesi, un proti, pēc pirmā maksājuma veikšanas pamatsummas atlikums sastāda LVL 2'474,10, par kura lietošanu nākamajā mēnesī ir aprēķināmi procenti LVL 51,69 (2474,10x25.07%/12), nevis maksājuma grafikā norādītie LVL 73,24, tādējādi samazinot arī pamatsummas atlikumu par LVL 26,44 (78,13-51,69).

[11.2] Tiesas kolēģija kritiski vērtē prasītājas pozīciju, ka tā bija tiesīga uzskatīt 2007.gada 1.oktobra maksājumu LVL 1'110,33 par avansa maksājumu un šķietami turpināt ieskaitīt summas procentos un tikai tad pamatsummās.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pamatoti ir atbildētājas iebildumi, ka viņas kā patērētājas tiesiskās intereses ir aizsargājamas atbilstoši normatīvajam regulējumam.

[11.2.1] Proti, Ministru kabineta 1999.gada 13.jūlija noteikumu Nr.257 „Noteikumiem par patērētāja kreditēšanas līgumu" (kas bija spēkā līdz 2008.gada 1.septembrim) IV. daļā „Kopējo kredīta izmaksu taisnīga samazināšana" bija ietvertas šādas normas:

16.punkts noteica, ka patērētāja pienākums ir maksāt tikai kreditēšanas līgumā norādītos maksājumus.

17. punkts noteica, ka patērētāja pienākums ir maksāt procentus un citus maksājumus tikai par to laikposmu, līdz kuram patērētājs nokārto savas kredīta saistības.

18.punkts noteica, ja kreditēšanas līgums paredz ikmēneša maksājumus, bet patērētājs izmanto tiesības pildīt kredīta saistības pirms noteiktā termiņa un veic kārtējo maksājumu citā dienā, nekā tas noteikts līgumā, par samaksas dienu uzskatāma diena, kurā atbilstoši kreditēšanas līgumam būtu jāveic nākamais maksājums.

19. punkts noteica, ka kredīta devējam nav tiesību pieprasīt kompensāciju par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa.

20.punkts noteica, ja kreditēšanas līgumā sniegta maldinoša informācija par gada procentu likmi vai citām izmaksām vai gada procentu likme nav aprēķināta atbilstoši šo noteikumu prasībām, patērētājs ir tiesīgs maksāt tikai likumiskos procentus.

[11.2.2] Tiesas kolēģija atzīst, ka minēto Ministra kabineta noteikumu 19.punkta izpratnē kredīta devējam ir noteikts tiešs ierobežojums prasīt kompensāciju par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa.

Novērtējot to kopsakarībā ar atbildētājas iebildumu, ka prasītājai bija pienākums rīkoties saskaņā ar Civillikuma 1844.pantā noteikto un labas ticības principu, tiesas kolēģija secina, ka atbildētājas iebildumi ir pamatoti.

Turklāt, ņemot vērā šā sprieduma [11.1] punktā norādīto maldīgo informāciju, kas sniegta līguma maksājuma grafikā par gada procentu likmi, tiesas kolēģija atzīst, ka minēto Ministru kabineta noteikumu 20.punkta izpratnē, atbildētājas tiesības aizsargājamas, jo viņai kā patērētājam pastāvēja tiesisks pamats maksāt tikai likumiskos procentus.

Pie šādiem apstākļiem tiesas kolēģija atzīst, ka prasības apmierināšanai nav tiesiska pamata un tā kā nepamatota ir pilnībā noraidāma.

[12] Civilprocesa likuma 42.panta otrā daļa noteic, *ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.*

No lietas materiāliem redzams, kakopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir LVL 15,80 (*l.lpp.2.*).

Prasītāja, iesniedzot prasības pieteikumu, samaksājusi LVL 3,30 *(l.lpp.4.)* un iesniedzot apelācijas sūdzību – LVL 3,30 *(l.lpp.57.).*

Līdz ar ko valstij nesamaksātie izdevumi ir LVL 9,20 (15,80 - 6,60). Tiesas kolēģija atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu minētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi piedzenami no prasītājas par labu valstij.

[12.1] Tiesas kolēģija atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu prasītājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš, tas ir, desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

REZOLUTĪVĀ DAĻA.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1] pantu, 430., 432., 434.pantu, tiesas kolēģija

n o s p r i e d a :

AS „BIGBANK" (pirms tiesību pārņemšanas – AS „Baltijas Izaugsmes Grupa") prasību pret /pers. F/ par parāda piedziņu **noraidīt.**

Piedzīt no AS „BIGBANK", reģistrēta Igaunijas Republikas komercreģistrā ar numuru 10183757, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 9,20 (deviņi lati un 20 santīmi).

Noteikt AS „BIGBANK" sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. **Izskaidrot**, ka šajā termiņā Rīgas apgabaltiesā iesniedzami dokumenti, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu valstij.

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama sekojošā kontā: Saņēmējs: Tiesu administrācija, konta Nr. LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, *iemaksas mērķis: **21499** ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds, ja atbildētājs ir fiziska persona, vai juridiskas personas nosaukums).*

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns motivēts spriedums sastādīts 2013.gada 1.novembrī.

Tiesnese: (personiskais paraksts) D. Vilsone

Tiesnese: (personiskais paraksts) G.Freimane

Tiesnese: (personiskais paraksts) Dz.Balta

NORAKSTS PAREIZS

Rīgas apgabaltiesas

Civillietu tiesas kolēģijas tiesnese D.Vilsone

Rīgā, 01.11.2013.